

5 PRZEPŁYWANIE TEKSTU

Tematyka lekcji

Lekcja ta poświęcona jest zagadnieniom związanym z przepływaniem tekstu. W ćwiczeniach zawartych w tej lekcji omówione zostaną następujące zagadnienia:

- Importowanie tekstu i przelewanie nadmiaru do istniejącej ramki.
- Formatowanie tekstu przy użyciu stylów akapitowych.
- Wprowadzanie podziałów linii.
- Ręczne tworzenie ramek przy przelewaniu tekstu.
- Automatyczne tworzenie ramek przy przelewaniu tekstu.
- Automatyczna zmiana rozmiaru ramek tekstowych.
- Automatyczne dodawanie połączonych ramek.
- Automatyczne dodawanie nowych stron i połączonych ramek przy przelewaniu tekstu.
- Wprowadzanie odnośnika, gdy tekst kontynuowany jest na innej stronie.
- Wprowadzanie podziałów kolumn.

Wykonanie ćwiczeń opisanych w tej lekcji powinno zająć około 45 minut.

W programie Adobe InDesign CS6 można przelewać krótsze teksty do istniejących ramek, tworzyć ramki na bieżąco w trakcie przelewania tekstu, a także dodawać przy wykonywaniu tej operacji nowe strony i połączone ramki. Mając tak szeroki wybór, z łatwością zapanujesz nad przelewaniem każdego rodzaju tekstu, czy będzie to katalog, artykuł w ilustrowanym magazynie, czy też e-book.

Zaczynamy

● **Uwaga:** Jeśli nie skopiowałeś dotychczas materiałów niezbędnych do wykonania tej lekcji z płyty CD dołączonej do książki *Adobe InDesign CS6/CS6 PL. Oficjalny podręcznik* na dysk twardy komputera, zrób to jeszcze przed przystąpieniem do dalszej pracy. Więcej informacji na ten temat znajdziesz na stronie 2, w części zatytułowanej „Kopiowanie materiałów dołączonych do książki”.

● **Uwaga:** Jeśli grafiki w utworzonym dokumencie robią wrażenie spikselizowanych, wybierz polecenie *View/Display Performance/High Quality Display (Widok/Wydajność wyświetlania/Wysoka jakość)*.

Ćwiczenia opisane w tej lekcji poświęcone są uzupełnieniu artykułu przeznaczonego dla czasopisma. Projekt pierwszej rozkładówki jest już niemal gotowy, a kilka kolejnych stron czeka na wypełnienie tekstem. Pracując nad tym artykułem, wypróbujesz różne metody przelewania tekstu z ramki do ramki, dowiesz się również, jak wprowadzić odnośnik informujący, na której stronie można znaleźć kontynuację tekstu.

- 1 Aby mieć pewność, że wszystkie ustawienia i działanie programu InDesign CS6 będą zgodne z informacjami podanymi w trakcie tej lekcji, należy przenieść plik *InDesign Defaults* do innego foldera, według wskazówek podanych na stronie 3, w części zatytułowanej „Zapisywanie i odtwarzanie pliku InDesign Defaults”.
- 2 Uruchom program Adobe InDesign CS6. Aby upewnić się, że układ paneli i poleceń w menu programu będzie odpowiadał układowi pokazanemu na rysunkach w tej lekcji, wybierz kolejno polecenia *Window/Workspace/[Advanced] (Okno/Obszar roboczy/[Zaawansowany])* i *Window/Workspace/Reset Advanced (Okno/Obszar roboczy/Wyzeruj Zaawansowany)*.
- 3 Wybierz polecenie *Open (Otwórz)* z menu *File (Plik)* i otwórz plik *05_Start.indd* znajdujący się w folderze *Lesson_05*, który skopiowałeś z całym folderem *Lessons* do foldera *InDesignCIB* na dysku twardym Twojego komputera.
- 4 Wybierz polecenie *Save As (Zapisz jako)* z menu *File (Plik)* i zapisz dokument pod nazwą *05_FlowText.indd* w folderze *Lesson_05*.
- 5 Aby przyrzeć się końcowej wersji projektu, otwórz plik o nazwie *05_End.indd*, znajdujący się w tym samym folderze. (W tym przypadku wersja końcowa nie jest jeszcze wersją finalną, jako że niektóre grafiki, nagłówki i inne elementy projektu muszą jeszcze zostać dodane). Jeśli chcesz, zamknij ten dokument po zapoznaniu się z jego zawartością lub pozostaw go, aby wzorować się na nim podczas pracy.

- 6 Gdy będziesz gotowy do realizacji pierwszego ćwiczenia, kliknij zakładkę roboczego projektu znajdującą się w lewej górnej części okna dokumentu.

Przelewanie tekstu do istniejącej ramki

Gdy importujesz tekst, możesz umieścić go w nowej ramce lub w istniejącej ramce. Jeżeli ramka jest pusta, wystarczy kliknąć w jej wnętrzu „załadowanym” kursorem, by przelać do niej tekst. Po lewej stronie pierwszej rozkładówki tego artykułu znajduje się pusta boczna ramka z nagłówkiem „Local Stats”, oczekująca na tekst opisujący przedstawioną obok kobietę. Zimportujesz do tej ramki tekst przygotowany w Microsoft Word, sformatujesz go za pomocą stylu akapitowego i wypróbujesz dwie metody pozbywania się wdów (tu termin ten oznacza pojedynczy wyraz pozostawiony w osobnej linii).

- 1 Jeśli to konieczne, dostosuj skalę wyświetlania lub powiększ widok lupą, tak by mieć dobry widok na boczną ramkę umieszczoną na lewej stronie rozkładówki.

Edycji tekstu dokonuje się narzędziem *Type (Tekst)*, a ramki tekstowe łączy się za pomocą narzędzia *Selection (Zaznaczanie)*. Nie ma jednak znaczenia, które z tych narzędzi jest wybrane w chwili dokonywania importu tekstu.

- 2 Wybierz polecenie *File/Place (Plik/Umieść)*. Wyłącz opcje *Show Import Options (Pokaż opcje importu)* oraz *Create Static Captions (Utwórz podpisy statyczne)*, jeśli są włączone.

- 3 Odszukaj i otwórz podwójnym kliknięciem plik *05_LocalStats.doc* w folderze *Lesson_05*.

Kursor przybiera kształt wskazujący na gotowość do wstawienia tekstu (↵). Pojawia się przy nim podgląd kilku pierwszych linijek importowanego wątku. Gdy przesuniesz ten kursor nad pustą ramkę tekstową, ikona kursora zostanie uzupełniona o parę nawiasów (⌞⌟).

- 4 Umieść „załadowany” kursor nad przygotowaną ramką tekstową (poniżej ramki zawierającej nagłówek „Local Stats”).

- 5 Kliknij, by przelać tekst do ramki.
- 6 Włącz narzędzie *Type (Tekst)* (T) i kliknij wewnątrz ramki, by przejść do edycji tekstu. Wybierz polecenie *Edit/Select All (Edycja/Zaznacz wszystko)*.
- 7 Wybierz polecenie *Type/Paragraph Styles (Tekst/Style akapitowe)*, by otworzyć panel *Paragraph Styles (Style akapitowe)*.
- 8 Kliknij styl *White Sidebar Text*. (Jeśli go nie widzisz, przewiń zawartość panelu stylów akapitowych).

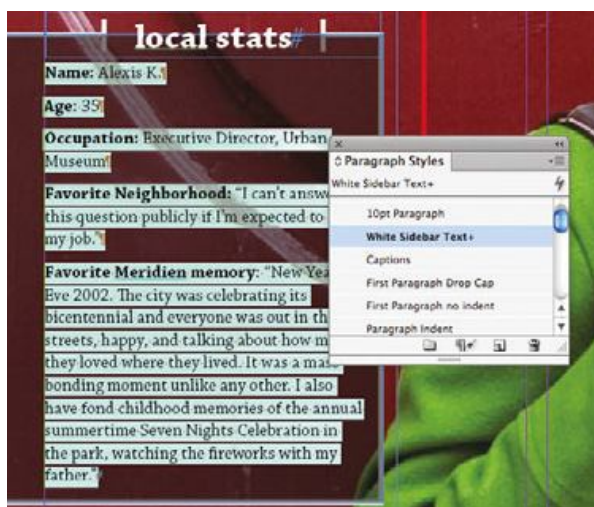
► Wskazówka:

Oprócz importowania plików z edytorów tekstowych takich jak Microsoft Word możesz importować również pliki pochodzące z programów Adobe InCopy oraz Adobe Buzzword. Adobe Buzzword to sieciowy edytor tekstu działający na zasadzie subskrypcji, który ułatwia współpracę przy redagowaniu tekstu.

► **Wskazówka:** Jedną z metod usunięcia lokalnych przesłoneń — w celu upewnienia się, że formatowanie tekstu jest idealnie zgodne z przypisanym stylem — jest wybranie polecenia *Clear Overrides* (Wyczyść przesłonecia) z menu panelu *Paragraph Styles* (Style akapitowe). Więcej informacji o pracy ze stylami znajdziesz w lekcji 9.

Przy nazwie stylu wyświetlany jest znaczek „plus”, który informuje o wystąpieniu lokalnych przesłoneń (odstępstw od nadanego stylu). To dlatego, że niektóre słowa w sformatowanym tekście były wytłuszczone. Niekiedy lokalne przesłonecia są niepożądane, lecz w tym przypadku należy je pozostawić.

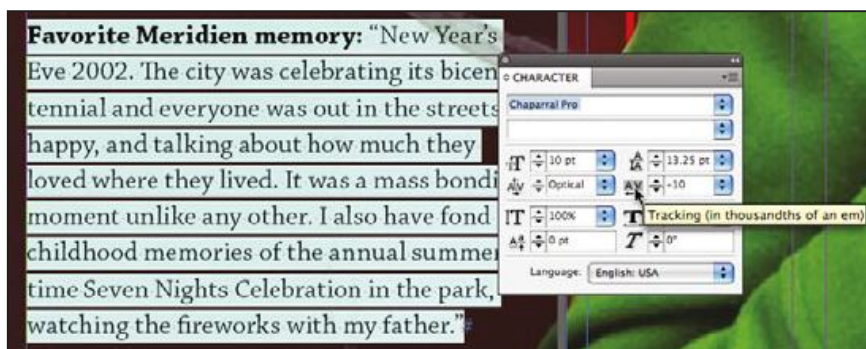
Teraz usuniesz wdowę z trzeciego akapitu, tego, który zaczyna się od słowa: „Occupation”. W tym celu wstawisz znak przeniesienia do następnej linii.

- 9 Powiększ widok tak, byś mógł łatwo czytać tekst.
- 10 Mając wybrane narzędzie *Type* (Tekst), kliknij tuż przed słowem „Urban” w trzecim akapicie tekstu w bocznej ramce. Wciśnij *Shift+Enter* (Windows) lub *Shift+Return* (Mac OS), by wymusić przeniesienie słowa „Urban” do następnej linii.

Na koniec usuniesz wdowę z ostatniej linii tekstu w bocznej ramce, lecz w inny sposób. Zmienisz w tym celu odstęp pomiędzy wybranymi znakami.

- 11 Przewiń widok w dół, jeśli to potrzebne, tak by wyświetlić na ekranie ostatni akapit tekstu zaczynający się od słów „Favorite Meridien memory”. Narzędziem *Type* (Tekst) kliknij czterokrotnie w obrębie tego akapitu, aby go w całości zaznaczyć.
- 12 Wybierz polecenie *Type/Character* (Tekst/Typografia), by wyświetlić panel *Character* (Typografia). Wpisz -10 w okienku parametru *Tracking* (Światło) i wciśnij *Enter* lub *Return*.

13 Wybierz polecenie *Edit/Deselect All* (Edycja/Odznacz wszystko), a następnie *File/Save* (Plik/Zapisz).

Importowanie kilku plików tekstowych jednocześnie

W oknie dialogowym *Place* (Umieść) można „załadować” narzędzie *Type* (Tekst) kilkoma różnymi plikami tekstowymi, by potem móc kolejno rozmieścić je w dokumencie. Oto przebieg takiego procesu:

- Najpierw wybierz polecenie *File/Place* (Plik/Umieść), by otworzyć okno dialogowe *Place* (Umieść).
- Naciśnij klawisz *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Mac OS) i kliknij kilka różnych plików tekstowych, aby je zaznaczyć.
- Naciśnij klawisz *Shift* i zaznacz kilka sąsiadujących plików.
- Gdy klikniesz przycisk *Open* (Otwórz), obok kursora symbolizującego gotowość do wklejania tekstu pojawi się (w nawiasie) informacja o liczbie plików oczekujących na wklejenie — na przykład (4).
- Kliknij w wybranych miejscach dokumentu, aby rozmieścić zaimportowane pliki.

► Wskazówka:

Gdy kursor narzędzia *Type* (Tekst) jest załadowany kilkoma plikami tekstowymi, możesz się między nimi przełączać poprzez naciśnięcie strzałki na klawiaturze, decydując w ten sposób, który plik będzie pierwszy w kolejce do umieszczenia na stronie. Aby usunąć jeden z plików tekstowych z załadowanego kursora, naciśnij *Esc*.

► Wskazówka:

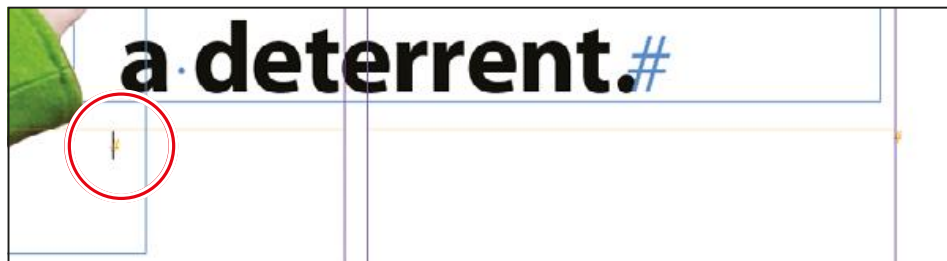
Aby przenieść tekst z kolumny do kolumny, możesz użyć osobnej ramki tekstowej dla każdej kolumny lub też utworzyć jedną ramkę i podzielić ją na łamy, korzystając z zakładki *General* (Ogólne) w oknie *Text Frame Options* (Opcje ramki tekstowej) dostępnym z menu *Object* (Obiekt). Niektórzy projektanci wolą korzystać z odrębnych ramek, gdyż uważają to za bardziej elastyczne rozwiązanie.

Ręczne sterowanie przepływem tekstu

Proces rozmieszczania tekstu w połączonych ramach nazywany jest wlewaniem tekstu, zaś samo łączenie ramek to tworzenie tzw. wątków. W programie InDesign tekst można wlewać ręcznie (w celu zachowania pełnej kontroli nad przebiegiem tego procesu) lub automatycznie (by zaoszczędzić czas). Istnieje też możliwość automatycznego tworzenia nowych stron podczas rozmieszczania długich materiałów tekstowych.

W tym ćwiczeniu przelejesz tekst artykułu do dwóch kolumn położonych w dolnej prawej części pierwszej rozkładówki. Zaczyniesz od umieszczenia tekstu importowanego z programu Microsoft Word w pierwszej kolumnie. Potem połączysz pierwszą kolumnę z drugą, by przenieść do niej nadmiarowy tekst. Na koniec utworzysz kolejne ramki tekstowe na trzeciej stronie dokumentu, by pomieścić pozostałą część artykułu.

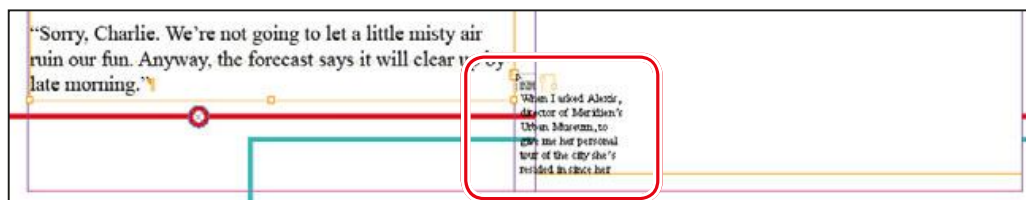
- 1 Wybierz polecenie *View/Fit Spread In Window* (Widok/Zmieść strony widzące w oknie), by wyświetlić dwie ramki tekstowe umieszczone na prawej stronie rozkładówki. W razie potrzeby powiększ widok tych ramek.
- 2 Narzędziem *Type (Tekst)* (T) kliknij ramkę po lewej stronie, położoną bezpośrednio pod ręką kobiety.

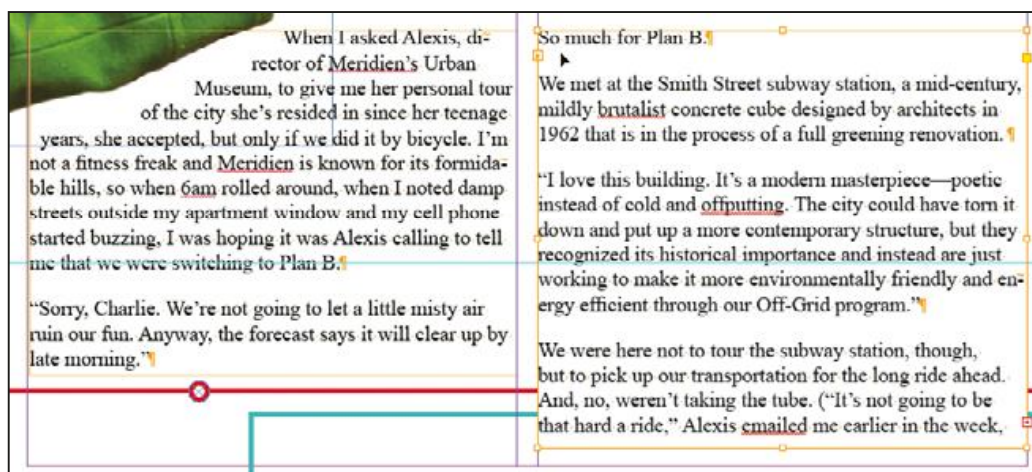
- 3 Wybierz polecenie *Place (Umieść)*.
- 4 Odszukaj i zaznacz plik *05_Long_Biking_Feature_JanFeb2010.doc* w katalogu *Lesson_05*. Upewnij się, że w oknie *Place (Umieść)* włączona jest opcja *Replace Selected Item* (Zastąp wybrany element), po czym kliknij przycisk *Open* (Otwórz).

Tekst wlewa się do lewego łamu, do zaznaczonej ramki tekstowej. Zwróć uwagę na port wyjściowy ramki, który znajduje się w jej prawym dolnym rogu. Znajdujący się w nim znak plusa (+) oznacza, że zawiera ona nadmiarowy tekst (innymi słowy, tekstu jest zbyt dużo, by wyświetlić całość). Ów nadmiarowy tekst umieścisz teraz w kolejnej ramce tekstowej, w drugim łamie.

- 5 Włącz narzędzie *Selection (Zaznaczanie)* (☞) i kliknij port wyjściowy ramki, by załadować nadmiarowy tekst (jeśli to potrzebne, kliknij najpierw ramkę tekstową, by ją znów zaznaczyć).

- 6 Umieść załadowany kursor (☞) w dowolnym miejscu nad drugą ramką tekstową, tą po prawej, i kliknij.

► Wskazówka:

W dowolnym momencie możesz zrezygnować z dalszego rozmieszczania tekstu poprzez włączenie dowolnego narzędzia z panelu *Tools* (Narzędzia). Kursor symbolizujący gotowość do dalszego rozmieszczania tekstu zostanie zastąpiony kurosem wybranego narzędzia, lecz działanie to nie spowoduje utraty pozostałego materiału tekstowego.

Tekst przepływa z pierwszego do drugiego łamu. Port wyjściowy prawej ramki tekstowej również zawiera znak plusa (+). Oznacza to, że pewna ilość tekstu jest nadal niewidoczna.

- Wybierz polecenie *File/Save (Plik/Zapisz)*, by utrwalić obecny stan dokumentu. Dalszą pracę nad tą stroną podejmiesz w następnym ćwiczeniu.

Tworzenie nowych ramek tekstowych przy przelewaniu tekstu

Teraz wypróbujesz dwie inne metody przelewania tekstu. Najpierw wykorzystasz funkcję wstawiania tekstu w trybie półautomatycznym. W trybie tym tworzy się kolejne ramki tekstowe pojedynczo, aż do wyczerpania zaimportowanego materiału tekstowego. Zawartość oraz podgląd „załadowanego” kursora myszy po utworzeniu każdej kolejnej ramki zostają automatycznie zaktualizowane. W dalszej części ćwiczenia utworzysz nową ramkę tekstową, posługując się „załadowanym” kursorem.

- Narzędziem *Selection (Zaznaczanie)* (☞) kliknij port wyjściowy ramki drugiego łamu na stronie 2, by załadować nadmiarowy tekst.

Na stronie 3 utworzysz teraz nowe ramki tekstowe przeznaczone na pozostałą część tekstu. Miejsce na ramki wyznaczają umieszczone na tej stronie linie pomocnicze.

- Wybierz polecenie *Layout/Next Spread (Układ/Następne strony widzące)*, by wyświetlić strony 3 i 4. Następnie wybierz polecenie *View/Fit Spread In Window (Widok/Zmieść strony widzące w oknie)*.
- Umieść kursor symbolizujący gotowość do wlewania tekstu (≡) w górnym lewym narożniku rozkładówki, przy przecięciu linii pomocniczych, jak na poniższym rysunku.

- Naciśnij klawisz *Alt* (Windows) lub *Option* (Mac OS) i kliknij.

Tekst zostanie umieszczony w pierwszym łamie. Ponieważ wciśnięty był klawisz *Alt* (*Option*), kursor symbolizuje gotowość do dalszego rozmieszczania zaimportowanego materiału tekstowego, a zatem możesz przystąpić do wklejania tekstu do kolejnej ramki.

- Zwolnij klawisz *Alt* (Windows) lub *Option* (Mac OS) i umieść kursor myszy (≡) w drugim łamie, ograniczonym fioletowymi liniami pomocniczymi.
- Przeciągnij, by w obszarze drugiego łamu utworzyć ramkę tekstową.

Przy projektowaniu układu graficznego tego artykułu zaplanowano umieszczenie dodatkowych elementów graficznych nad i pod kolumnami tekstu. Dlatego też dopasujesz teraz wysokość ramek tekstowych, by nie przekraczały granic wyznaczonych przez błękitne linie pomocnicze.

► Wskazówka:

Wygląd kursora z załadowanym tekstem jest nieco inny, gdy pracujesz w trybie ręcznego łączenia ramek, w trybie półautomatycznym oraz automatycznym wstawiania tekstu.

► Wskazówka:

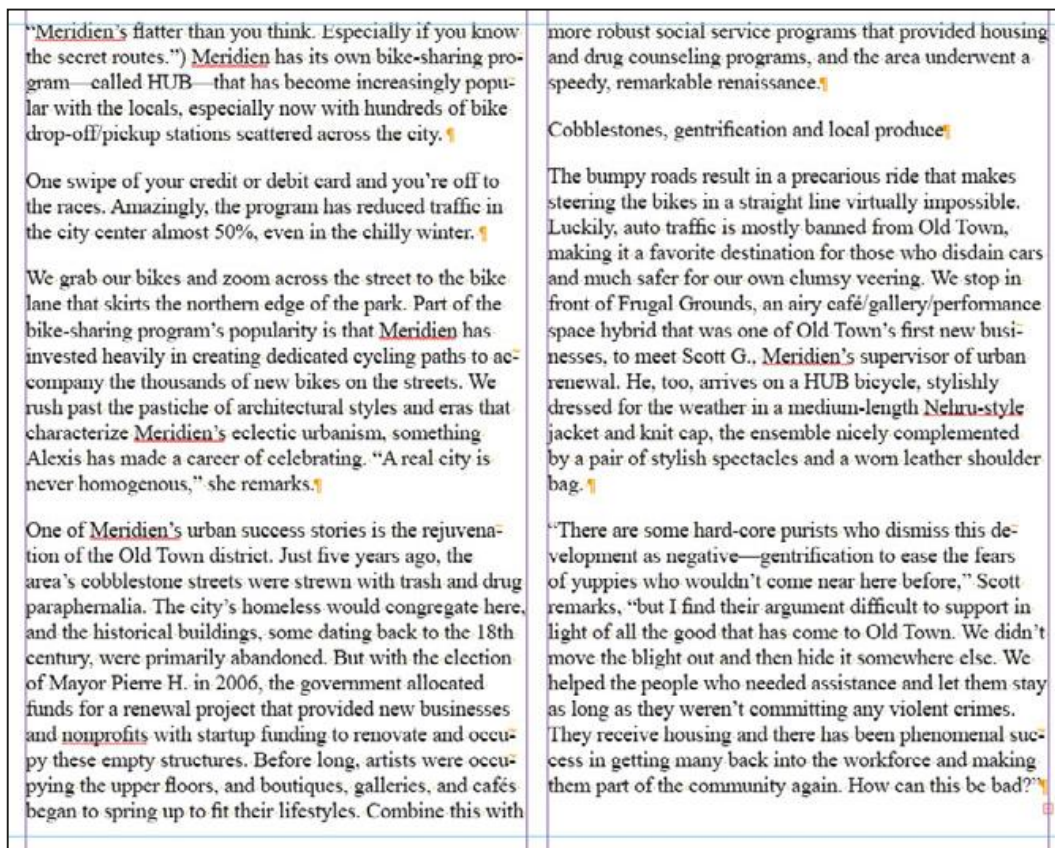
Po załadowaniu tekstu, gdy kursor sygnalizuje gotowość do jego wstawiania, możesz bez przeszkód nawigować po stronach dokumentu, a także dodawać nowe strony.

● **Uwaga:** Ilość tekstu, jaka mieści się w ramce, może być różna w zależności od tego, jakie masz zainstalowane czcionki. W firmach poligraficznych ważne jest, by wszystkie osoby zajmujące się dokumentem w trakcie składu i przygotowań do druku korzystały z dokładnie tych samych czcionek. Jednak wykonując ćwiczenia z tej lekcji, możesz korzystać z dowolnych czcionek.

- Narzędziem *Selection* (*Zaznaczanie*) przeciągnij górną i dolną krawędź każdej z ramek tekstowych, wyrównując je do błękitnych linii pomocniczych, jak na poniższym rysunku.

Czerwony znak plus w prawym dolnym narożniku drugiej ramki informuje nas, że tekst tego wątku wciąż nie jest w pełni widoczny.

- Wybierz polecenie *File/Save* (*Plik/Zapisz*), by zachować stronę w tym stanie na potrzeby następnego ćwiczenia.

Automatyczne wlewanie tekstu

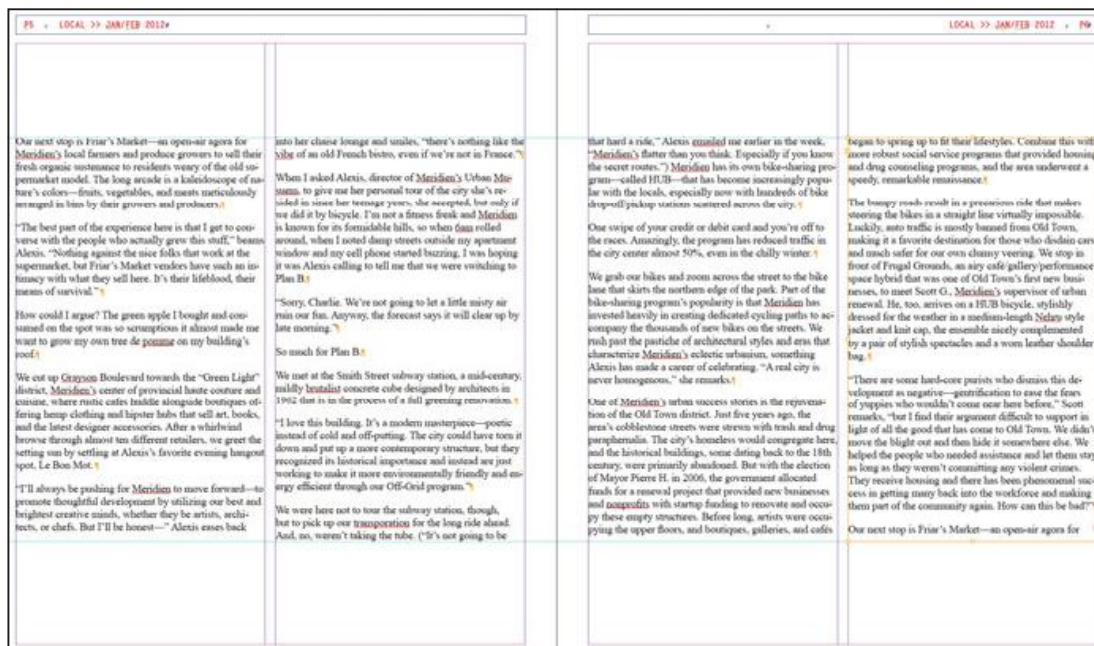
Wlewanie pozostałej części tekstu na kolejną rozkładówkę zostanie wykonane automatycznie. W trakcie wlewania automatycznego program InDesign tworzy na kolejnych stronach dokumentu nowe ramki tekstowe w obrębie linii pomocniczych łamów do momentu, kiedy wykorzystany zostanie cały zaimportowany tekst.

- Narzędziem *Selection* (*Zaznaczanie*) (⌘) kliknij port wyjściowy w prawym dolnym narożniku ramki drugiego łamu na stronie 3, by załadować nadmiarowy tekst. Jeśli trzeba, najpierw zaznacz kliknięciem ramkę tekstową.
- Wybierz polecenie *Layout/Next Spread* (*Układ/Następne strony widzące*), by wyświetlić strony 5 i 6.
- Umieść załadowany kursor (⌘) w pierwszym łamie na stronie 5, w pobliżu miejsca, gdzie przecinają się linie pomocnicze łamu oraz marginesu strony (wysokość ramek tekstowych poprawisz później).

4 Naciśnij klawisz *Shift* i kliknij.

Zauważ, że na stronach 5 i 6, w ramach linii wytyczających zasięg łamów, utworzone zostały nowe ramki tekstowe. Efekt ten spowodowany został wciśnięciem klawisza *Shift* w trakcie operacji wklejania tekstu. Cały tekst artykułu został rozmieszczony w dokumencie. Trzeba jednak zmienić wysokość ramek, tak jak wskazują błękitne linie pomocnicze.

5 Narzędziem *Selection* (Zaznaczanie) przeciągnij górną i dolną krawędź każdej z ramek tekstowych, wyrównując je do błękitnych linii pomocniczych, jak na poniższym rysunku.

► **Wskazówka:**
Gdy klikniesz „załadowanym” kursorem w celu utworzenia ramki tekstowej, InDesign utworzy nową ramkę o szerokości łamu, w którym kliknąłeś. Choć te ramki w chwili powstania są dopasowane do linii pomocniczych ograniczających łamy, możesz zmieniać ich rozmiary i przemieszczać je podobnie jak wszystkie inne.

► **Wskazówka:**
Przeplwywem tekstu pomiędzy ramkami możesz sterować za pomocą znaków łamania, takich jak *Column Break* (Podział kolumny) i *Frame Break* (Podział ramki). Aby je wstawić do tekstu, skorzystaj z menu *Type/Insert Break Character* (Tekst/Wstaw znak łamania).

Teraz znów w dokumencie występuje nadmiarowy tekst.

6 Wybierz polecenie *File/Save* (Plik/Zapisz), by zachować stronę w tym stanie na potrzeby następnego ćwiczenia.

Automatyczne tworzenie połączonych ramek tekstowych

Aby przyspieszyć tworzenie połączonych ramek tekstowych o szerokości łamu, możesz użyć skrótu klawiaturowego. Jeśli w trakcie rysowania ramki tekstowej narzędziem *Type* (Tekst) wciśniesz raz strzałkę wskazującą w prawo na klawiaturze, to ramka zostanie podzielona na dwa łamy. Jeśli wciśniesz strzałkę w prawo pięć razy, to wprowadzisz pięć podziałów, czyli uzyskasz sześć łamów (gdybyś omyłkowo utworzył ich zbyt wiele, usuń ich nadmiar, naciskając strzałkę w lewo).

Dodasz teraz stronę na końcu dokumentu i przelejesz pozostały tekst do ramki podzielonej na łamy.

1 Wybierz polecenie *Window/Pages* (Okno/Strony), by wyświetlić panel *Pages* (Strony).

► Wskazówka:

Oprócz łączenia ramek w celu przeniesienia do nich już zaimportowanego, nadmiarowego tekstu możesz zastosować też inną metodę: połączyć ramki wcześniej, przed wprowadzeniem do nich tekstu. Aby połączyć ze sobą dwie puste ramki, kliknij narzędziem *Selection* (*Zaznaczanie*) w porcie wyjściowym jednej z nich, a potem kliknij we wnętrzu drugiej, w dowolnie wybranym punkcie. Powtarzaj tę operację, aż połączysz ze sobą wystarczającą liczbę ramek.

● **Uwaga:** Jeśli niechcący naciśniesz strzałkę w prawo więcej niż raz i utworzysz w ten sposób więcej niż dwie połączone ramki, wybierz polecenie *Edit/Undo* (*Edycja/Cofnij*) i spróbuj jeszcze raz. Możesz też usunąć nadmiarowe ramki, naciskając strzałkę w lewo w trakcie przeciągania myszą.

● **Uwaga:** Gdy załadowany tekstem kursor znajdzie się nad pustą ramką tekstową, pojawi się przy nim ikona ogniwa łańcucha — znak, że możesz uczynić tę ramkę jedną z połączonych ramek tekstowych. Nadmiarowy tekst możesz również przelać do pustej ramki graficznej; ramka automatycznie zostanie przekonwertowana w ramkę tekstową.

- 2 Przewiń zawartość górnej części panelu, by wyświetlić wzorcową rozkładówkę *FEA-2 Col Feature*.
- 3 Zaznacz lewą (nieparzystą) stronę tej rozkładówki i przeciągnij ją w dół, do dolnej części panelu *Pages* (*Strony*). Zwolnij klawisz myszy, gdy ikona przeciąganej strony znajdzie się poniżej strony 5.
- 4 Kliknij dwukrotnie ikonę strony 7, aby wyśrodkować tę stronę w oknie dokumentu.
- 5 Wybierz narzędzie *Type* (*Tekst*) (T) i umieść kursor w pierwszym łamie strony 7, w przybliżeniu w miejscu przecięcia fioletowej pionowej linii pomocniczej i błękitnej poziomej.
- 6 Przeciągnij narzędziem *Type* (*Tekst*) ukośnie w dół i w prawo, rysując ramkę o szerokości całej strony. W czasie przeciągania myszą naciśnij raz strzałkę skierowaną w prawo.
InDesign automatycznie dzieli ramkę tekstową na dwie połączone ze sobą ramki o równej szerokości.

- 7 Przewiń widok, tak by wyświetlić dolną część strony 6.
- 8 Wybierz narzędzie *Selection* (*Zaznaczanie*) (⌘) i kliknij ramkę tekstową w drugim łamie strony 6, by ją zaznaczyć. Następnie kliknij jej port wyjściowy, umieszczony w prawym dolnym narożniku ramki, aby załadować nadmiarowy tekst.
- 9 Przewiń widok, by znów wyświetlić stronę 7. Kliknij załadowanym kurosem (⌘) w ramce tekstowej w pierwszym łamie.
Tekst wlewa się do obu ramek tekstowych, przepływając między nimi.
- 10 Wybierz polecenie *File/Save* (*Plik/Zapisz*) i pozostaw tę stronę bez zmian na potrzeby kolejnego ćwiczenia.

Automatyczne dostosowanie rozmiaru ramek tekstowych

Gdy dodajesz, usuwasz i edytujesz tekst, często musisz potem poprawić rozmiar ramek tekstowych, aby dostosować ich wielkość do ilości zawartego w nich tekstu. InDesign wyposażony jest w narzędzie automatycznej zmiany rozmiaru (*Auto-Size*, w wersji polskiej — *Ustaw wielkość automatycznie*), które potrafi samo dopasowywać ramki do tekstu w ustalony przez użytkownika sposób.

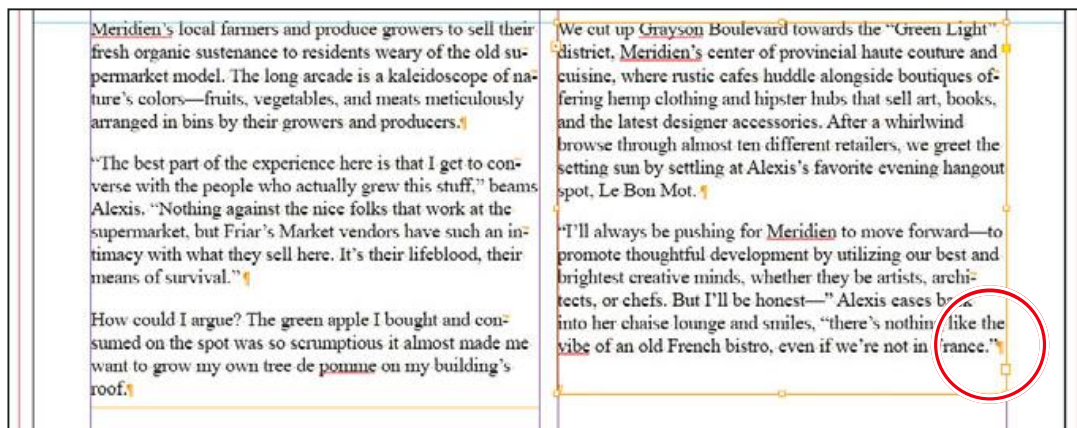
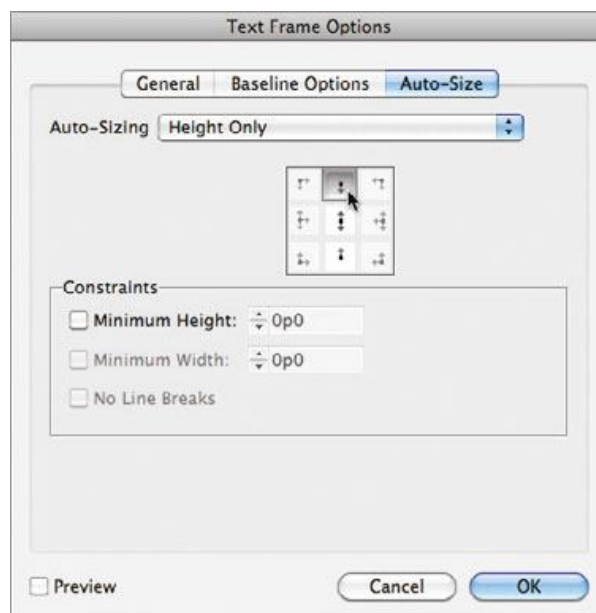
Użyjesz teraz narzędzia *Auto-Size* (*Ustaw wielkość automatycznie*) do automatycznego dostosowania długości ostatniej ramki tekstowej do zamieszczonego w niej tekstu.

1 Narzędziem *Selection* (*Zaznaczanie*) (⬚) kliknij ramkę tekstową po prawej stronie siódmej strony dokumentu. Wybierz polecenie *Object/Text Frame Options* (*Obiekt/Opcje ramki tekstowej*).

2 W oknie dialogowym *Text Frame Options* (*Opcje ramki tekstowej*) kliknij zakładkę *Auto-Size* (*Ustaw wielkość automatycznie*). Z menu *Auto-Sizing* (*Automatyczne ustawianie wielkości*) wybierz *Height Only* (*Tylko wysokość*).

3 Kliknij środkową ikonę w górnym rzędzie (⬆) na wyświetlonym diagramie, by poinformować program, że w miarę wydłużania się tekstu ramka ma „rosnąć w dół” — tak jakbyś pociągał ku dołowi środkowy uchwyt na jej dolnej krawędzi. Kliknij *OK*.

4 Narzędziem *Type* (*Tekst*) (T) kliknij na końcu tekstu, po słowie „France”, i wciśnij *Enter* lub *Return*. Ramka automatycznie się wydłuży.

5 Narzędziem *Selection* (*Zaznaczanie*) kliknij ramkę tekstową po lewej, by ją zaznaczyć. Przeciągnij w górę środkowy uchwyt dolnej krawędzi, aby zmniejszyć rozmiar ramki.

Tekst przepływa do prawej ramki, która automatycznie się wydłuża, by go pomieścić.

6 Ustal taki podział tekstu pomiędzy łamy, jaki Ci odpowiada — uważaj tylko, aby cały tekst pozostał widoczny.

7 Wybierz polecenie *Edit/Delect All* (*Edycja/Odznacz wszystko*), a potem *File/Save* (*Plik/Zapisz*).

Dodawanie stron podczas wklejania tekstu

Łączenie ramek na istniejących stronach nie jest jedyną metodą przelewania tekstu. Możesz też zarządzić, by strony potrzebne do pomieszczenia całego tekstu były automatycznie dodawane. Ta funkcja o nazwie *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*) świetnie się sprawdza przy pracy z długimi tekstami, takimi jak na przykład rozdziały książek. Przy stosowaniu funkcji *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*) zaimportowany lub wprowadzany ręcznie tekst będzie automatycznie rozmieszczany w połączonych ze sobą ramach na kolejnych stronach publikacji. Kiedy w projekcie zabraknie miejsca na nowy materiał tekstowy, dokument zostanie poszerzony o kolejne strony. Jeżeli w wyniku formatowania lub przeredagowania tekstu okaże się, że nie zajmuje on tak dużo miejsca jak przedtem, niepotrzebne strony mogą zostać automatycznie usunięte. Zapoznaj się z zaletami tego rozwiązania, wykonując następujące proste ćwiczenie:

- 1 Wybierz polecenie *File/New/Document* (*Plik/Nowy/Dokument*).
- 2 Zaznacz opcję *Primary Text Frame* (*Główna ramka tekstowa*) w oknie dialogowym *New Document* (*Nowy dokument*) i kliknij przycisk *OK*.
- 3 Wybierz polecenie *Edit/Preferences/Type* (*Edycja/Preferencje/Tekst*) w systemie Windows lub *InDesign/Preferences/Type* (*InDesign/Preferencje/Tekst*) w systemie Mac OS, aby otworzyć panel *Type* (*Tekst*) okna dialogowego *Preferences* (*Preferencje*).

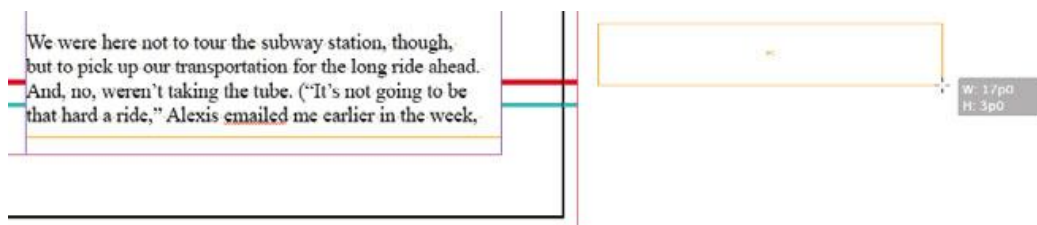
Opcje zgromadzone w sekcji *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*) umożliwiają skonfigurowanie działania omawianej funkcji. Możesz tu ustawić:

- sposób dodawania nowych stron (na końcu wątku, sekcji lub dokumentu),
  - to, czy funkcja *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*) będzie stosowana wyłącznie w odniesieniu do głównych ramek tekstowych, czy też do wszystkich ramek w dokumencie,
  - sposób dodawania stron w odniesieniu do stron widzących,
  - to, czy będą usuwane strony, które wskutek późniejszej edycji tekstu pozostają puste.
- 4 Upewnij się, że opcja *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*) jest zaznaczona (jest to jej ustawienie domyślne). Kliknij przycisk *OK*.
  - 5 Wybierz polecenie *File/Place* (*Plik/Umieść*), aby otworzyć okno dialogowe *Place* (*Umieść*). Odszukaj plik *05_Long_Biking_Feature_JanFeb2010.doc* w folderze *Lesson_05* i kliknij przycisk *Open* (*Otwórz*).
  - 6 Kliknij „załadowanym” kursorem w obrębie marginesów na pierwszej stronie nowego dokumentu. W ten sposób umieścisz cały zaimportowany tekst w głównej ramce tekstowej dokumentu i automatycznie utworzysz w dokumencie dodatkowe strony. Zwróć uwagę na liczbę utworzonych stron w panelu *Pages* (*Strony*). Zamknij plik bez zapisywania.

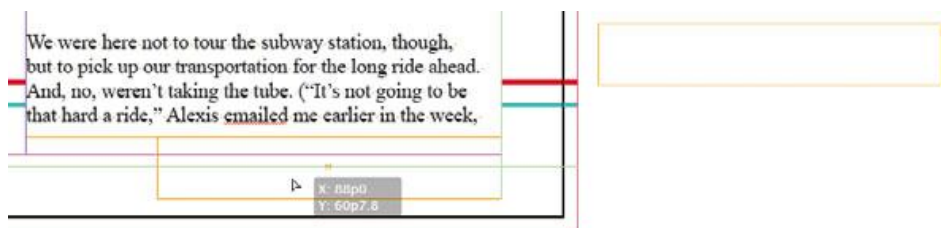
Dodawanie informacji o dalszym ciągu artykułu

Ponieważ artykuł ciągnie się przez wiele stron, tak że przeczytanie go wymaga przewracania kartek magazynu, należy powiadomić czytelników, gdzie znajduje się dalszy ciąg. W tym celu trzeba utworzyć ramkę zawierającą napis „Continued on page x” („Ciąg dalszy na stronie x”). W programie InDesign możesz w miejscu „x” wstawić znak specjalny wskazujący następną stronę wątku (to znaczy stronę, na której znajduje się kolejna przyłączona ramka tekstowa). Dzięki temu w przypadku zmiany jej numeru informacja zostanie automatycznie zaktualizowana.

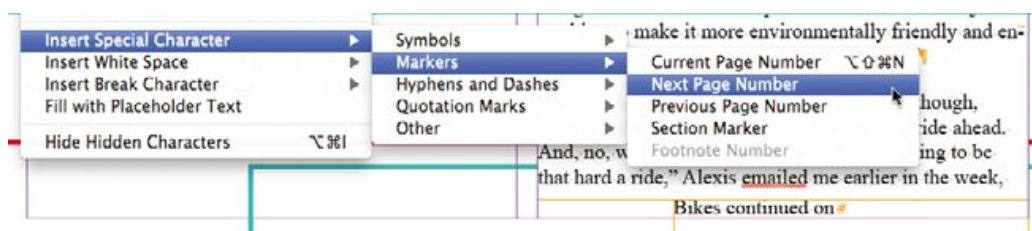
- 1 Dwukrotnie kliknij ikonę drugiej strony publikacji w panelu *Pages (Strony)*, aby wypośrodkować ją w oknie dokumentu. Przewiń podgląd tej strony w prawo, aby pokazać na ekranie fragment obszaru roboczego projektu. Jeśli to potrzebne, powiększ widok, by widzieć tekst.
- 2 Włącz narzędzie *Type (Tekst)* (T). Narysuj ramkę tekstową o wymiarach około 17p6 na 3p w obszarze roboczym projektu.

- 3 Włącz narzędzie *Selection (Zaznaczanie)* (⬚) i przeciągnij narysowaną ramkę tekstową w taki sposób, by znalazła się ona w dolnej części drugiego łamu na stronie 2. Upewnij się, że górna krawędź nowej ramki dotyka krawędzi ramki wypełniającej łam.

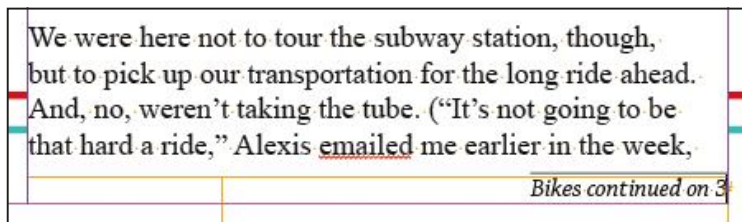

- 4 Włącz narzędzie *Type (Tekst)* i umieść kursor wstawiania i edycji tekstu w nowej ramce. Wpisz *Bikes continued on*, na końcu tekstu umieść spację.
- 5 Wybierz polecenie *Type/Insert Special Character/Markers/Next Page Number* (*Tekst/Wstaw znak specjalny/Znaczniki/Następny numer strony*). Tekst w ramce będzie teraz wyglądać tak: „Bikes continued on 3”.

● **Uwaga:** Aby znak specjalny *Next Page Number* (*Następny numer strony*) działał prawidłowo, ramka zawierająca informację o dalszym ciągu artykułu musi przylegać do ramki z jego poprzednią częścią (lub nachodzić na nią).

- Wybierz polecenie *Type/Paragraph Styles (Tekst/Style akapitowe)*, by otworzyć panel stylów akapitowych. Wciąż mając aktywny kursor wstawiania tekstu w ramce odnośnika do kolejnej strony tekstu, wybierz z panelu *Paragraph Styles (Style akapitowe)* styl o nazwie *Continued From/To Line*, aby sformatować odnośnik zgodnie z szablonem dokumentu.

- Wybierz polecenie *File/Save (Plik/Zapisz)*.
- Wybierz polecenie *View/Fit Spread In Window (Widok/Zmieść strony widzące w oknie)*.
- Wybierz tryb *Preview (Podgląd)* (🖨️) z menu trybów wyświetlania w pasku aplikacji.

Propozycje samodzielnych ćwiczeń

W tej lekcji nauczyłeś się między innymi wprowadzać odnośnik do strony, na której kontynuowany jest tekst. Możesz też wprowadzić odnośnik do strony, na której można znaleźć wcześniejszą część tekstu.

- Posługując się narzędziem *Selection (Zaznaczanie)* (🖱️), skopiuj ramkę tekstową odnośnika znajdującą się na stronie 2. (Aby skopiować obiekt, należy go zaznaczyć i wybrać polecenie *Edit/Copy*, w wersji polskiej programu *Edycja/Kopiuj*).
- Na stronie 3 wklej ramkę tekstową. Przeciągnij ją tak, by dotykała górnej krawędzi ramki tekstowej wypełniającej pierwszy łam.
- Włącz narzędzie *Type (Tekst)* (T) i zmień słowa „Bikes continued on” na „Bikes continued from” („Kontynuacja ze strony...”).
- Zaznacz numer strony („3”) widoczny w ramce odnośnika.

Musisz jeszcze zmienić rodzaj użytego znaku specjalnego; zamiast numeru następnej strony potrzebujesz numeru poprzedniej strony.

- Wybierz polecenie *Type/Insert Special Character/Markers/Previous Page Number (Tekst/Wstaw znak specjalny/Znaczники/Poprzedni numer strony)*.

Tekst w ramce będzie teraz wyglądać tak: „Bikes continued from 2”.

Pytania kontrolne

- 1 Które narzędzie służy do łączenia ramek?
- 2 W jakiej sytuacji przy kursorze wyświetlany jest podgląd tekstu?
- 3 Co się stanie, gdy klikniesz „załadowanym” kursorem pomiędzy liniami ograniczającymi łam?
- 4 Który klawisz należy nacisnąć, aby spowodować automatyczne podzielenie rysowanej ramki tekstowej?
- 5 Jak nazywa się funkcja, która pozwala automatycznie dodawać nowe strony i wypełniać je połączonymi ramkami tekstowymi w celu pomieszczenia całego zaimportowanego tekstu?
- 6 Które narzędzie potrafi automatycznie dostosować długość ramki tekstowej do długości umieszczonego w niej tekstu?
- 7 Co należy zrobić, aby mieć gwarancję, że znaki specjalne *Next Page Number* (*Następny numer strony*) oraz *Previous Page Number* (*Poprzedni numer strony*) będą działać prawidłowo w tekście odnośnika?

Odpowiedzi

- 1 Narzędzie *Selection* (*Zaznaczanie*).
- 2 Aby pojawił się kursor z podglądem, wskazujący na gotowość do wstawiania tekstu, należy wybrać polecenie *File/Place* (*Plik/Umieść*) i otworzyć plik tekstowy lub kliknąć port wyjściowy ramki tekstowej z nadmiarowym (niemieszczącym się) tekstem.
- 3 InDesign tworzy ramkę tekstową w miejscu kliknięcia; w tym przypadku zostanie utworzona ramka o szerokości dopasowanej do łamu.
- 4 Strzałka skierowana w prawo podzieli ramkę tekstową, gdy wciśniesz ten klawisz w trakcie przeciągania myszą (strzałka w lewo zmniejsza liczbę podziałów).
- 5 Funkcja *Smart Text Reflow* (*Ponowne wlewanie inteligentnego tekstu*).
- 6 Narzędzie *Auto-Size* (*Ustaw wielkość automatycznie*) dostępne w oknie *Text Frame Options* (*Opcje ramki tekstowej*).
- 7 Ramka tekstowa zawierająca odnośnik musi dotykać ramki tekstowej należącej do ciągu połączonych ramek z wątkiem tekstowym.